

Accountantsverslag 2017
Gemeenschappelijke
regeling Regionale
Uitvoeringsdienst Zeeland

16 april 2018

VERTROUWELIJK

Aan het algemeen bestuur van
de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland
Postbus 35
4530 AA TERNEUZEN

Onderwerp
Accountantsverslag 2017 gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst
Zeeland

Datum
18 april 2018

Kenmerk
2018.042286/CP

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2017. Daarin zijn onze belangrijkste controlebevindingen samengevat. Voorts treft u een analyse aan van de ontwikkelingen in uw vermogen en resultaat.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2017 gecontroleerd. Bij deze jaarrekening zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is bestemd voor het algemeen en dagelijks bestuur en de deelnemende gemeenten in het kader van de behandeling van de jaarstukken.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

~~W.A. de Leeuw~~ MGA RA

C.c. dagelijks bestuur

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	5
Analyse vermogen en resultaat (Inclusief risicomanagement)	10
Significante risico's	14
Overige significante zaken	16
Overige onderwerpen	20
Bijlage A: Onafhankelijkheid	24
Bijlage B: Reikwijdte van de controle 2017	25
Bijlage C: Inzicht urenbesteding Deloitte Accountants B.V.	26
Bijlage D: Disclaimer en beperking in gebruik	27

Managementsamenvatting

Accountantsverslag 2017
Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland

Managementsamenvatting

Status van de controle

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met de opdrachtbevestiging van 6 december 2017, kenmerk 2017.033222/DD. Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken.

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 6 december 2017 heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2017. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging 2017. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2017 voldoende voor de doelstelling van onze controle. Een samenvatting van de reikwijdte van de controle voor 2017 is opgenomen in bijlage B.

Managementsamenvatting

Jaarstukken

De opzet van de jaarstukken - die bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening - is gelijk aan voorgaande jaren. In de jaarstukken is de jaarrekening afzonderlijk weergegeven. Bij deze jaarrekening geven wij onze controleverklaring af.

De jaarrekening 2017 geeft overeenkomstig de begroting inzicht in de baten en lasten van de programma's. Verder is per programma aangegeven wat bereikt is, wat daarvoor gedaan is en wat het heeft gekost. Hierbij is een relatie gelegd met de geformuleerde doelstellingen uit de (gewijzigde) begroting.

In de jaarrekening wordt verder gedetailleerd inzicht gegeven in de onderscheiden balans- en exploitatieposten. De toelichtingen op de verschillen tussen begrote en werkelijke uitkomsten geven duidelijk aan waaruit de afwijkingen bestaan.

RUD Zeeland kent twee programma's: Vergunningverlening en Toezicht en handhaving. In deze programma's zijn voor het eerst speerpunten benoemd met geformuleerde doelstellingen. In de programmaverantwoording is gerapporteerd over de realisatie van deze doelstellingen. Daarmee is de informatiewaarde van de jaarstukken verder verhoogd. Daarbij merken wij op dat nog niet alle speerpunten in concreet te meten doelstellingen zijn uitgewerkt.

In de paragraaf weerstandsvermogen van het jaarverslag is een overzicht opgenomen van de belangrijkste risico's die RUD Zeeland heeft onderkend. Deze risico's dateren nog uit 2016 en zijn niet aangepast. Deze risico's zijn ook niet gekwantificeerd. Wij adviseren u ervoor zorg te dragen in komende risico-inventarisaties dit nader uit te werken, zodat een beeld ontstaat van de omvang van de risico's op toekomstige tegenvallers. Overigens is de RUD niet (meer) in staat om een verdere risicobuffer op te bouwen. Ter voorkoming van vennootschapsbelastingplicht heeft het algemeen bestuur in 2017 besloten positieve en negatieve resultaten te verrekenen met de deelnemers. Ons is medegedeeld dat recentelijk de Belastingdienst de eerder gestuurde brief verder heeft genuanceerd, waardoor reservevorming in de toekomst wel mogelijk lijkt.

Verder merken wij op dat in de paragraaf weerstandsvermogen nog in beperkte mate het beleid is uitgewerkt hoe de RUD omgaat met risicobeheersing. Wij adviseren u dit in komende rapportages verder uit te werken. Ons is medegedeeld dat de nota weerstandsvermogen, die in concept gereed is, in 2018 wordt geïmplementeerd.

Significante verslaggevingsgrondslagen

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland. Het is daarbij van belang dat het dagelijks bestuur zich een oordeel vormt ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, die vaak – vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken – inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland zijn uiteengezet in de 'Waarderingsgrondslagen' in de jaarrekening 2017. In de jaarrekening 2017 hebben zich ten opzichte van het voorgaande verslagjaar geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen. Wel is met ingang van boekjaar 2017 een deel van de hoogte van de opbrengst afhankelijk van de werkelijk geleverde prestaties.

Managementsamenvatting

Analyse vermogen en resultaat

Het eigen vermogen van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland ultimo 2017 bedraagt € 798.224. Dit is gelijk aan het eigen vermogen ultimo 2016. De oorzaak hiervan is dat begrotingstekorten dan wel –overschotten worden verrekend met de deelnemers.

Volgens de begroting na wijziging was het verwachte resultaat nihil, waarbij opgemerkt dat in de 2^e burap is voorzien dat een bedrag van € 124.000 terug zou gaan naar de deelnemers. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is bij ieder programma een overzicht opgenomen met de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2017 na wijziging.

In het afzonderlijke hoofdstuk 'Analyse vermogen en resultaat (inclusief risicomanagement)' gaan wij meer gedetailleerd in op de analyse van (de mutaties in) het vermogen en het resultaat over 2017.

Invoering PxQ systematiek

De gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland is voornemens om de financiering geheel via het zogenaamde 'P*Q' concept te laten verlopen. In boekjaar 2017 is hiermee reeds een start gemaakt door het invoeren van de zogenaamde 'strippenkaart'. De omvang hiervan bedroeg afgerond € 625.000.

Invoering van de PxQ systematiek leidt tot diverse operationele en financiële risico's, maar ook aan de te stellen eisen van de interne organisatie. Verderop in deze rapportage lichten wij dit nader toe.

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij tijdens de jaarrekeningcontrole tevens aandacht besteed aan de interne beheersing. Dit is primair gericht op de opzet en het bestaan van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Geïdentificeerde fouten en tekortkomingen in de toelichtingen

De materialiteit (de tolerantie die wij hanteren voor het al dan niet goedkeuren van de jaarrekening) bij de planning en uitvoering van onze controle was € 114.000 (2016: € 105.000). Deze materialiteit sluit aan op de door het algemeen bestuur vastgestelde goedkeuringstolerantie.

Goedkeuringstoleranties

Fouten	1% van het totaal van de lasten incl. toevoegingen aan reserves	€	114.000
Onzekerheden	3% van het totaal van de lasten incl. toevoegingen aan reserves	€	342.000

Rapporteringstoleranties

Fouten	€	25.000
Onzekerheden	€	25.000

Er is geen sprake van resterende geïdentificeerde, maar niet-gecorrigeerde getrouwheids- en rechtmatigheidsfouten.

Managementsamenvatting

Onafhankelijkheid

Deloitte Accountants B.V. is onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid.

Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar zuster- en/of dochterondernemingen of de member firms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectieve zuster- en/of dochterondernemingen en de gemeente, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Bijlage A bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.

Geen knelpunten tijdens de controle

Bij aanvang van de jaarrekeningcontrole was de conceptjaarrekening 2017 nog niet gereed. Wel was de kwaliteit en toereikendheid van de dossiervorming conform de met elkaar gemaakte afspraken. Hierdoor konden wij onze controle adequaat starten en uitvoeren.

Analyse vermogen en resultaat (inclusief risicomanagement)

Accountantsverslag 2017
Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland

Analyse vermogen en resultaat

Vermogen en resultaat

Financiële positie

De balans ultimo 2017 in vergelijking met voorgaand jaar is als volgt:

(bedragen * € 1000)	2017	2016	Verschil	%	Notes
Uitzettingen < 1 jaar	4.052.217	3.032.539	1.019.678	34%	A
Liquide middelen	1.225	12.570	-11.345	-90%	
Overlopende activa	<u>394.587</u>	<u>191.571</u>	<u>203.016</u>	<u>106%</u>	B
	4.448.029	3.236.680	1.211.349	-3%	
Eigen vermogen	798.224	798.224	0	0%	C
Voorzieningen	25.880	32.250	-6.370	-20%	D
Schulden < 1 jaar	1.353.815	1.399.967	-46.152	-3%	
Overlopende passiva	<u>2.270.110</u>	<u>1.006.239</u>	<u>1.263.871</u>	<u>126%</u>	E
	4.448.029	3.236.680	1.211.349	-3%	

- a. De stijging is met name het gevolg van de uitzettingen in 's Rijks Schatkist. Per ultimo 2016 bedroegen deze 2,3 miljoen, per ultimo 2017 bedroeg dit 3,8 miljoen. Daarnaast is sprake van een daling van de vorderingen op openbare lichamen met € 437.985. De oorzaak van deze daling is dat er een terugbetalingsverplichting is ontstaan aan de deelnemers als gevolg van de nieuwe verrekeningssystematiek P*Q. Hierdoor zijn de schulden op openbare lichamen juist gestegen. Zie hiervoor ook punt e.

Analyse vermogen en resultaat

- b. De vorderingen uit hoofde van het materiële budget zijn gestegen, omdat een bedrag van circa € 200.000 aan kosten is gemaakt voor Dienstverleningsovereenkomst provincie Zeeland voor overige werkzaamheden welke nog verrekend moeten worden. Dit bedrag is opgenomen als vordering onder overlopende activa.
- c. Het eigen vermogen is gelijk gebleven ten opzichte van ultimo 2016. Oorzaak hiervan is dat begrotingstekorten- dan wel overschotten vanaf 2017 worden verrekend met de deelnemers.
- d. Betreft een voorziening voor overgenomen verlofrechten. De voorziening is gepassiveerd bij de vorming van de RUD en er vinden enkel nog onttrekkingen plaats. In 2017 hebben minder onttrekkingen plaatsgevonden dan in 2016.
- e. Als gevolg van een nieuwe verrekeningssystematiek is de schuld aan de deelnemers gestegen. Het positief rekeningresultaat van € 682.000 is als terugbetalingsverplichting opgenomen. Daarnaast heeft er een stijging in de vooruitontvangen bedragen plaatsgevonden.

Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het eigen vermogen van de RUD Zeeland sluit ultimo 2017 op een saldo van € 798.000 (ultimo 2016 € 798.000). Oorzaak hiervan is dat het resultaat niet is toegevoegd aan het eigen vermogen. Het jaarrekeningresultaat van 2016 is toegevoegd aan de algemene reserve.

Door het wijzigen van de financieringssystematiek van een vaste bijdrage naar P*Q ontstaan risico's voor de opdrachtnemer (i.c. de RUD). Deze risico's zijn echter niet financieel gekwantificeerd. De risico-inventarisatie die in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgenomen, dateert nog uit 2016 en zijn niet aangepast. Deze risico's zijn ook niet gekwantificeerd.

Verder merken wij op dat in de paragraaf weerstandsvermogen nog in beperkte mate het beleid is uitgewerkt hoe de RUD omgaat met risicobeheersing.

Wij adviseren het management bij komende begrotingen en jaarrekeningen dit verder uit te werken.

Het management heeft ons medegedeeld dat de nota weerstandsvermogen in concept gereed is en in 2018 zal worden geïmplementeerd.

Analyse vermogen en resultaat

Analyse resultaat

Ten opzichte van de begroting na vastgestelde wijzigingen is het resultaat als volgt te analyseren:

Overzicht van baten en lasten in jaarrekening 2017 (bedragen * € 1.000) (bedragen * € 1000)	Realisatie	Begroting na wijziging	Verschil	%
Vergunningverlening	4.315	4.619	304	7%
Toezicht en handhaving	5.158	5.442	284	6%
Algemene dekkingsmiddelen	-10.155	-10.061*	-588	6%
Resultaat 2017 (verrekend met algemene dekkingsmiddelen)	682	-	-	-
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	0	0	0	

* inclusief een voorziene terugbetalingsverplichting ad € 124.000 conform 2^e burap

De kosten zijn over de gehele linie lager uitgevallen dan begroot waardoor ten opzichte van de begroting een voordeel is behaald. Het jaarrekeningresultaat van € 682.000 wordt verrekend met de deelnemers waardoor het saldo van baten en lasten nul is. De reden om dit te doen is op advies van de Belastingdienst ter voorkoming van mogelijke vennootschapsbelastingplicht over de commerciële activiteiten.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn publiekrechtelijke rechtspersonen vennootschapsbelastingplichtig indien en voor zover zij een onderneming drijven. De afbakening van de belastingplicht van publiekrechtelijke rechtspersonen wordt daarmee gelijk gesteld aan het systeem dat nu geldt voor 'gewone stichtingen en verenigingen'. Daarnaast zijn er specifieke overheidsvrijstellingen geïntroduceerd. Deze gelden bijvoorbeeld voor activiteiten die kwalificeren als de uitoefening van een overheidstaak of publiekrechtelijke bevoegdheid of activiteit die wordt verricht in het kader van een kwalificerend samenwerkingsverband, zoals een gemeenschappelijke regeling.

De gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland verdeelt haar eventuele resultaat over de deelnemers en vennootschapsbelasting is derhalve niet van toepassing. In navolging van bovenstaande is in de jaarrekening geen last inzake de vennootschapsbelasting opgenomen.

Significante risico's

Accountantsverslag 2017

Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland

Significante risico's

Significante risico's

Significante risico's

Tijdens de jaarrekeningcontrole 2017 zijn de volgende significante risico's onderkend:

- Management override of controls: tijdens onze controle zijn de memoriaalboekingen geanalyseerd. Hieruit blijkt geen indicatie voor management override of controls.

Overige significante zaken

Overige significante zaken

Rechtmatigheid/PxQ financiering

Bevindingen rechtmatigheids- controle

Controleprotocol en normen- en toetsingskader

Op 24 november 2014 heeft uw gemeenschappelijke regeling het controleprotocol 2014 e.v. met bijbehorend normenkader vastgesteld. Jaarlijks wordt dit normenkader geactualiseerd.

Rechtmatigheidsbevindingen

Wij hebben onze controlewerkzaamheden zodanig ingericht dat de regelgeving uit het normenkader is afgedekt. Uit onze controle komen, voor zowel de externe als de interne rechtmatigheid, verder geen bevindingen.

PxQ financiering

PxQ

De gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland is voornemens om de financiering geheel via het zogenaamde 'PxQ' concept te laten verlopen.

In boekjaar 2017 is hiermee reeds een start gemaakt door het invoeren van de zogenaamde 'strippenkaart'. De omvang hiervan bedroeg afgerond € 625.000.

In 2018 wil de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland de financiering P*Q verder uitbouwen. Dit vraagt tevens om een verandering in onze controleaanpak.

Het factureren van de werkelijke productie in plaats van vooraf vastgestelde bijdrage van deelnemers stelt hoge eisen aan de interne beheersing. Deze dient dan gericht te zijn op het vaststellen van de juistheid en volledigheid van de geregistreerde productie. Dit vereist bijvoorbeeld de volgende interne beheersingsmaatregelen:

- Vastgesteld dient te worden dat geleverde productie juist en volledig wordt geregistreerd.

Overige significante zaken

PxQ financiering

- Registratie van geleverde productie vindt geautomatiseerd plaats. Aangetoond en vastgesteld dient te worden dat sprake is van een betrouwbare automatiseringsomgeving door het systeem gegenereerde rapportages over geleverde productie. Indien sprake is van in systemen geprogrammeerde controles, bijvoorbeeld digitale autorisatie van door medewerkers geschreven uren, dient te worden aangetoond dat op deze controles kan worden gesteund. Omdat de automatiseringsomgeving is uitbesteed aan de gemeente Terneuzen, adviseren wij het management afspraken te maken met de gemeente Terneuzen over het verkrijgen van de gewenste zekerheid inzake de betrouwbaarheid van de automatiseringsomgeving.
- Vastgesteld dient te worden dat geregistreerde productie daadwerkelijk is geleverd (bijvoorbeeld middels sluitende urenadministratie, inspectierapporten, agenda's, bevestigingen gecontroleerde bedrijven etc.).
- Indien vooraf goedkeuring nodig is van de betreffende deelnemer, dienen procedures gevolgd te worden inzake opstellen offertes, overeenkomsten, etc.
- Vastgesteld dient te worden dat alle geregistreerde productie wordt doorberekend aan de juiste deelnemer tegen de gemaakte afspraken.
- De integriteit van het bedrijvenbestand wordt nog belangrijker. Continu dient de juistheid en volledigheid van het bedrijvenbestand bewaakt te worden, mede ter voorkoming van facturatie van geleverde productie aan de verkeerde deelnemer.

Indien bovenstaande punten niet afdoende worden geregeld, bestaat het risico dat door accountantscontrole niet de gewenste zekerheid omtrent de volledigheid van de opbrengsten kan worden verkregen.

Het management van de RUD onderkent dat met de invoering van de P*Q systematiek grote operationele en financiële risico's bestaan. De RUD heeft daarom een uitgebreid implementatieplan opgesteld. Verder is een extern bureau ingeschakeld om een externe audit uit te voeren teneinde vast te stellen of de RUD gereed is voor invoering.

Belangrijk aandachtspunt voor de p*q systematiek betreft de realisatie van voorgenomen productie. Wij merken op dat uit het jaarverslag 2017 valt op te maken dat op onderdelen sprake is van een aanzienlijke onderrealisatie van geraamde prestaties. Verder is ook sprake van een aanzienlijke terugbetalingsverplichting van het materieel budget van de provincie Zeeland. Van de toegezegde bijdrage ad € 2,9 miljoen € 0,9 miljoen niet besteed. Ten slotte merken wij op dat in de initiële calculaties van de tarieven is uitgegaan van 1.390 directe uren op fulltimebasis per jaar. Wij merken op dat dit aantal, rekening houdend met de beschikbare informatie inzake de werkelijke urenbestedingen, hoog lijkt. Het hanteren van een te hoog aantal directe uren in de bepaling van kostprijzen leidt tot te lage tariefstellingen.

Overige significante zaken

Begrotingsrechtmatigheid

Bevindingen

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door het algemeen bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat het algemeen bestuur hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Indien een gemeenschappelijke regeling immers een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft, bestaat het risico dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid 2017 van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij opneemregelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat het algemeen bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet worden betrokken bij de beslissing of al dan niet een goedkeurend rechtmatigheidsoordeel kan worden afgegeven. Daarnaast moet de accountant in het verslag van bevindingen deze kostenoverschrijdingen, waarvan het dagelijks bestuur in de jaarstukken moet aangeven dat ze nog dienen te worden geautoriseerd, aan de orde stellen. Extra lasten die worden gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig.

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland heeft in de verordening ex artikel 212 Gemeentewet invulling gegeven aan het begrotingscriterium. Opgenomen is dat het dagelijks bestuur ervoor zorg draagt dat de lasten niet dusdanig worden overschreden dat de realisatie van andere taken binnen de begroting onder druk komt. Er is in 2017 geen sprake van overschrijding van de begroting.

Overige onderwerpen

Overige onderwerpen

Bevestigingen van het dagelijks bestuur

Wij hebben van het dagelijks bestuur een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen. Met deze bevestiging heeft het dagelijks bestuur expliciet bekrachtigd dat het bestuur ons alle voor onze controleopdracht relevante informatie, stukken, etc. heeft overgelegd en ons ook voor zover relevant melding heeft gemaakt van voor de jaarrekening(controle) 2017 relevante aangelegenheden waarvan nog geen onderliggende stukken (zoals notulen) beschikbaar zijn. De bevestiging bij de jaarrekening wordt afgegeven uit hoofde van de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur voor het opmaken van de jaarrekening zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Meningsverschil met management of beperking in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het dagelijks bestuur en de medewerkers van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Normering topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 181.000 (voor 2017) niet te boven gaan. Daarnaast dienen gemeenten het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

In 2017 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen.

Naleving van wet- en regelgeving overig

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Overige onderwerpen

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, dat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

Frauderisico-analyse

Als onderdeel van onze controle en opvolging van communicaties over voorgaand boekjaar hebben wij de directie verzocht inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking zou kunnen bevatten als gevolg van fraude, in de aard, omvang en frequentie van deze inschattingen, het proces dat de directie daarbij hanteert, alsook de communicatie daarover met het personeel en met het algemeen bestuur.

Fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het management van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzellen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2017 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van (materiële) fraude.

Wel merken wij op dat de organisatie zelf geen frauderisicoanalyse heeft opgesteld. Wij adviseren het management de frauderisico's die worden onderkend te inventariseren alsook welke maatregelen zijn genomen of moeten worden genomen om deze risico's te beperken, alsook deze analyse te delen met het dagelijks en algemeen bestuur.

Bijlagen

Accountantsverslag 2017
Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland

Bijlage A: Onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (VIO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de VIO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland in 2017 voldoende is gewaarborgd.

Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hieronder opgenomen.

Voor het jaar 2017 hebben wij naast onze reguliere jaarrekeningcontrole geen overige dienstverlening verleend. Het honorarium voor de controle van de jaarrekening 2017 bedraagt € 10.000.

Aanvullende dienstverlening
n.v.t.

Bijlage B: Reikwijdte van de controle 2017

De opdracht die u ons heeft verstrekt

Binnen het kader van de meerjarige overeenkomst tussen uw gemeenschappelijke regeling en Deloitte Accountants B.V. tot het controleren van uw jaarrekening bevestigen wij formeel elk jaar de onderlinge afspraken met een opdrachtbevestiging. Met de opdrachtbevestiging van 6 december 2017 heeft u ons op meer gedetailleerde wijze opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2017.

De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland. In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle.

Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen: de risicoanalyse, de interim-controle en de jaarrekeningcontrole.

Gezamenlijke risicoanalyse als basis

Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar u als gemeenschappelijke regeling mee te maken heeft. Deze risicoanalyse zien wij als een gezamenlijke actie van ons controleteam en vertegenwoordigers van uw gemeenschappelijke regeling en maakt deel uit van ons pre-auditgesprek. Het doel hiervan is om op basis van gezamenlijke kennis van uw organisatie en uw omgeving tot een zo volledig en bruikbaar mogelijke risicoanalyse te komen, die als basis voor de verdere controlewerkzaamheden kan dienen. Het gaat hierbij primair om de externe risico's en de risico's in de bedrijfsvoering. Bij deze inventarisatie ligt primair de focus op de risico's op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of fouten.

Interim-controle

Onze risicoanalyse en de daarop gebaseerde controleaanpak richten zich niet uitsluitend op de jaarrekening zelf, maar ook op het systeem van interne beheersing. Hoe beter dat systeem functioneert, hoe meer zekerheid er bestaat dat de opgeleverde informatie betrouwbaar is, zowel tussentijds als bij de jaarrekening. Omdat deze interne beheersing het gehele jaar goed dient te functioneren, hoeven wij met de aanvang van onze controle niet te wachten totdat de jaarrekening gereed is. Onze controle vindt daarom voor een belangrijk deel al in de tweede helft van het boekjaar plaats.

Wij onderzoeken tijdens de interim-controle de procesrisico's, om te bepalen of hierin voldoende beheersmaatregelen (de AO/IB) zijn getroffen.

Jaarrekeningcontrole

Bij de jaarrekeningcontrole gaan wij na of de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften, of de door u opgestelde jaarrekening een getrouw beeld geeft en of de baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van rechtmatigheid zoals opgenomen in het controleprotocol 2014 e.v. Ook gaan wij na of de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Onze controle houdt niet in dat wij alle posten integraal controleren. Onze aanpak heeft als doel belangrijke onjuistheden of onrechtmatigheden te ontdekken, rekening houdend met de materialiteitsgrenzen zoals vastgelegd in het controleprotocol 2014 e.v.

Het product van de jaarrekeningcontrole is de controleverklaring bij de jaarrekening en een verslag van bevindingen. In het verslag van bevindingen rapporteren wij fouten en onzekerheden die de vastgestelde rapportagetolerantie overschrijden en overige bijzonderheden die naar onze mening van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening (zoals governance, financiële positie, ontwikkeling resultaten en de kwaliteit van de interne beheersing).

Scope van de opdracht

Onze controleverklaring is gebaseerd op onze controlewerkzaamheden als accountant van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland.

Bijlage C: Inzicht urenbesteding Deloitte Accountants B.V.

In overeenstemming met de rapportage "In het publieke belang" van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) geven wij u inzicht in de geplande urenbesteding voor de jaarrekeningcontrole. In totaliteit hebben wij 207 uren besteed aan de jaarrekeningcontrole.

Bijlage D: Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor de leden van het algemeen en dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland en de deelnemende gemeenten in het kader van de behandeling van de jaarstukken en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk aan derden worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel, welke zal worden verstrekt in onze controleverklaring.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 140 countries, Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 169,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

This publication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, Deloitte Global Services Limited, Deloitte Global Services Holdings Limited, the Deloitte Touche Tohmatsu Verein, any of their member firms, or any of the foregoing's affiliates (collectively the "Deloitte Network") are, by means of this publication, rendering accounting, business, financial, investment, legal, tax, or other professional advice or services. This publication is not a substitute for such professional advice or services, nor should it be used as a basis for any decision or action that may affect your finances or your business. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this publication.

© 2018 Deloitte the Netherlands